

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : แนวทางการบริหารโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน : นายกิตติพงษ์ นิกุลสวัสดิ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถนพ	พงษ์วาท	ประธานกรรมการ
อาจารย์ไพบลูย์	อุบัน โน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญธรรม	ศรีจันทร์ดร	กรรมการ

บทคัดย่อ

โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการเป็นโครงการที่เริ่มต้นขึ้นมาในช่วงเวลาที่สังคมไทยทั้งเมืองและชนบทกำลังเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย โครงการนี้โดยหลักการแล้วมุ่งช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้น โดยเฉพาะในชนบท ที่ซึ่งคนส่วนใหญ่ของประเทศดำรงชีวิตอยู่แต่กำลังอยู่ในสภาพที่ล้มสลาย ตลอดจนรวมถึงปัญหาความเสมอภาคทางด้านโอกาสทางการศึกษาที่เป็นหัวใจของโครงการฯ นี้ด้วย

การดำเนินงานตามโครงการฯ ที่เน้นการเพิ่มปริมาณโรงเรียนในโครงการและเด็กนักเรียนโดยรวดเร็ว ทำให้เกิดสภาวะความไม่สอดคล้องกับทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจ และศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2533 นั้นเป็นไปโดยไม่ราบรื่น อันเนื่องมาแต่การขาดแคลนปัจจัยการบริหารทุกด้าน โดยเฉพาะในโรงเรียนในท้องถิ่นห่างไกลความเจริญ กระบวนการบริหารก็ยังไม่เป็นไปตามรูปแบบและวิธีการภายใต้โครงสร้างเดิมในการบริหารการประถมศึกษาที่สำคัญคือ ยังขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากระดับผู้ปฏิบัติงาน

โดยเฉพาะประชาชนและบุตรหลานของพวกเขาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง จากการดำเนินงานตามโครงการฯ นี้ กล่าวได้ว่ายังไม่สามารถมองเห็นโอกาสที่จะใช้การศึกษาที่ขยายมายังพวกเขา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ตลอดจนพัฒนาชุมชนชนบทของพวกเขาได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเลย

หากรัฐมีความจริงใจที่จะใช้การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริงแล้ว ก็ควรให้สนับสนุนทางด้านทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นอย่างเต็มที่ ให้แนวทางที่ชัดเจนในเรื่องคุณภาพของผลผลิตของโครงการฯ ที่จำเป็นจะต้องมีความหลากหลายแตกต่างไปจากมาตรฐานหลักเกณฑ์โดยรวมทั้งผู้บริหารระดับท้องถิ่นควรจะต้องกระจายอำนาจการบริหารงานทุกด้านไปยังหน่วยงานระดับล่าง และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่าย โดยเฉพาะประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ ทิศทางของโครงการฯ โดยสอดคล้องกับทรัพยากร ประเพณีวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้มากกว่านี้ โดยมีจำเป็นต้องรอกำหนดหลักเกณฑ์หรือนโยบายจากระดับสูงดังที่เคยปฏิบัติกันมาแต่เพียงอย่างเดียว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title: Prospects of Basic Educational Opportunity
Expansion Project Administration, Office
of Chiang Mai Provincial Primary Education

Author : Mr. Kittipong Pikulsawat

M.Ed : Educational Administration

Examining Committee :

Assist.Prof. Dr. Annop Pongwat Chairman

Lecturer Paiboon U-panno Member

Assist.Prof. Boontham Srichandorn Member

Abstract

The Educational Opportunity Expansion Project under the Office of National Primary Education Commission, Ministry of Education, was launched at the time Thai society, urban and rural alike, was experiencing a number of serious problems. In principle, the Project was designed to help tackle those problems, especially those facing remote rural communities where the majority of the Thai people live including the problem of equality of educational opportunity.

Since its inception, the Project has apparently emphasized quantitative growth both in terms of number of schools and students. Thus, it has brought about discrepancies between Project efforts and existing administrative resources as well as the knowledge, understanding and potential of involved personnel.

The Office of Chiang Mai Provincial Primary Education is no exception. It had to implement the Project under similar constraints and limitations.

Findings reveal that since 1990, the beginning year of Project implementation, the operation has not been without difficulties. Administrative resources in all aspects have been found much lacking especially in those schools located in remote rural villages.

Moreover, Project administration processes were found to proceed along the same old line and action courses typical under existing primary education administration structure, methods and mode of operation. More importantly, the operation was found to seriously lack real participation from involved personnel at the field level, particularly from villagers and their children who were supposed to directly benefit from the Project. It can be said that they were not yet able to utilize educational opportunities expanded to them as instrumental tools in improving their quality of life and upgrading their rural communities the way they so desired.

Therefore, the study indicates, if the state is really determined in its stated policy and objectives, it should seriously attempt to provide sufficient resources required of effective implementation and come up with clear guidelines as regards the quality of end products which must, by necessity, vary, be diverse and differ from the original criteria. At the same time, administrators at the local level should more seriously attempt to decentralize overall administrative power to lower echelons and provide opportunities for every involved party, particularly the villagers, to participate in determining Project design and directions in order to suit local resources, culture and traditions as well as community context without having to primarily and always wait for high level policy and directives.